בלם ליה **אומצא**. פירוש ופת עמה: **התם** משום שיבתא. פירש בקונטרס רוח רעה שורה על הידים שלא נטלו שחרית ורבינו תם מפרש דשלא נתינת פת לתיוקן מותר ליטול ידיו שחרית כיוצא בהכפורים ללא גרע ממלוכלות בטיט ובגומה לחמרין[ג] שרוחץ כדרכו ואינו חושש ואין לך מלוכלות יותר מזה שאין יכול ליגע בפיו ובעיניו בחוטמו ובאזניו דבכולהו חמרינן בפ׳ שמונה שרצים (שבת דף קט.) דתקנ"ז ידו משום פת מלך ושיבתא דהכא דחוק יש לפרש כמו שפירש ר"ח שהוא רוח רעה השורה על האוכל כשבא ליתן הפת לתוכו בן ד׳ וה׳ שנים וחוזקת אותו אם לא נטל ידיו באותה שעה אע"פ שנטל שחרית ומה שאין אנו מוזהרים עכשיו מזה לפי שאין אותה רוח רעה מצויה בינינו כמו שאין אנו נזהרין על הזוגות ועל הגלוי[ד]:

בעין תפיסה אחת. מפסיק לא הוי כעין תפיסה אחת כהיא דתמכת ע"ז בפרק רבי ישמעאל (דף נ.) גבי מצני מרקוליס דאמר כאן בתפיסה אחת כאן בשתי תפיסות והיכי דמי כגון דאיכא גוזה בידי ובידי ולפיכך נוהגין עכשיו כשזה אוכל בשר וזה אוכל גבינה על שלחן אחד מניחין לחם או קנקן או שאר כלים להפסיק בינתיים או אוכל על מפה אחרת דהוי כעין שתי תפיסות וי"מ דלא מקרו לה בתפיסה אחת לומר שהן נהוגות אחת כגון אחים שקנו מתרוג בתפיסת הבית לים נוחלין (ע"ב קלח:) ופריך תפיסה אחת ס"ד מה לי נהוגות אחת ומה לי בשתי נהוגות אם מכירין זה את זה ומשני כעין תפיסה אחת דהיינו שמכירין זה את זה ולפי זה לא מייתי כלל שיהא מותר לאכול על שלחן אחד בשביל הפסק שביניתיים טיפת רבן שמעון בן גמליאל אומר [ו]אשה מדיחה את ידה אחת במים ונותנת פת לבנה קטן אמרו עליו על שמאי הזקן שלא רצה להאכיל בידו אחת וגזרו עליו שיאכיל בשתי ידיו [ז]אמר אביי התם משום שיבתא ת"ש דאשמועינן דשמואל אשכחיה לשמואל דקא בכי אמר ליה אמאי קא בכית דמחיין רבאי אמאי דאמר לי קא ספית לבראי ולא משית א] [ח]ידיה ואמאי לא משית א"ל הוא אכיל ואנא משינא א"ל לא מיסתייה דלא גמיר מימחא נמי מחי [ט]והלכתא אוכל מחמת מאכיל צריך נטילת ידים מאכיל אינו צריך נטילת ידים: **מתני'** [י]צורר אדם בשר וגבינה במטפחת אחת ובלבד שלא יהו נוגעין זה בזה [יא]רבן שמעון בן גמליאל אומר [יב]שני אכסנאין אוכלין על שלחן אחד זה בשר וזה גבינה ואין חוששין: **גמ'** וכי נוגע זה בזה מאי הוי [יג]צונן בצונן הוא אמר אביי נהי דקליפה לא בעי [יד]הדחה מי לא בעי: רשבג"א שני אכסנאין אוכלין על שולחן וכו': [טו]אמר רב חנן בר אמי אמר שמואל לא שנו אלא שאין מכירין זה את זה אבל [טז]מכירין זה את זה אסור תניא נמי הכי [יז]רבן שמעון בן גמליאל אומר ב' אכסנאים שנתארחו לפונדק אחד זה בא מן הצפון וזה בא מן הדרום זה בא בחתיכתו וזה בא בגבינתו אוכלין על שלחן אחד זה בשר וזה גבינה ואין חוששין ולא אסרו אלא [יח]בתפיסה אחת תפיסה אחת סלקא דעתך אלא כעין תפיסה אחת א"ל רב יימר בר שלמיא לאביי שני אחין ומקפידין זה על זה מהו אמר ליה [יט]יאמרו כל הסריקין אסורין וסריקי ביתהום מותרין ולטעמיך הא [כ]דאמר רבי אסי אמר רבי יוחנן [כא]מי שאין לו אלא חלוק אחד מותר לכבסו בחולו של מועד יאמרו כל

עבדין כדין אמר ליה דעתי קצרה עלי כי סליק ר' זירא אשכחינהו לר' אמי ור' אסי דקאכלי בבלאי חמתות אמר [ו]תרי גברי רברבי כוותייכו ליטעו בדרב ושמואל הא דעתי קצרה קאמר אשתמיטתיה הא דאמר רב תחליפא בר אבימי אמר שמואל [ז]א"התירו מפה לאוכלי תרומה ולא התירו מפה לאוכלי טהרות ורבי אמי ורבי אסי כהנים הוו איבעיא להו אוכל מחמת מאכיל צריך נטילת ידים או לא ת"ש דרב הונא בר סחורה הוה קאי קמיה דרב המנונא בלם ליה אומצא ואכיל אמר ליה אי לאו דרב המנונא את לא ספינא לך מאי טעמא לאו משום דזהיר ולא נגע לא דזריז קדים ומשי ידיה מעיקרא תא שמע דאמר רבי זירא אמר רב [ב]לא יתן אדם פרוסה לתוך פיו של שמש אע"ב יודע בו שנטל ידיו [ג]והשמש מברך על כל כום וכום [ד]ואינו מברך על כל פרוסה ופרוסה ור' יוחנן אמר מברך על כל פרוסה ופרוסה [ה] אמר רב פפא בשלמא דרב ורבי יוחנן לא קשיא הא [ו]דאיכא אדם חשוב הא דליכא אדם חשוב מכל מקום הא קאמר אע"ב יודע שנטל ידיו שאני שמש דטריח תנו רבנן [ז]לא יתן אדם פרוסה לשמש בין שהכום בידו בין שהכום בידו של בעל הבית שמא יארע דבר קלקלה בסעודה והשמש שלא נטל ידיו אסור ליתן פרוסה לתוך פיו איבעיא להו מאכיל צריך נטילת ידים או אינו צריך ת"ש [ז]דתני דבי מנשה

עבדין דזין. וכי עושין כן לתכול בלא נטילה: **דעתי קצרה.** מסתמים מני דלמ"ד שנטלתי ידי לי לפתי לתכול בידי: **כבלאי חמתות.** חמתות גלויין וכוכין ידיהן בהם ואוכלים בלא נטילת ידים: **ליטעו בדרב [ושמואל].** כסבורים אתם להם לתלמידיה שמואל לדרב לתכול במפה משום בלא נטל ידיו הוא: **והא דעתי קצרה קאמר ליה.** אלמא נטל ידיו: **התירו מפה לאוכלי תרומה.** להכהנים זרזיין הן ולא נגעי: **ולא התירו לאוכלי.** מוליכה בטהרה לפי שאינם למודין להשמר כמו כהנים: **אוכל מחמת מאכיל.** מדם שאוכל מיד מבירו המוסך לתוך פיו צריך האוכל נטילת ידים או אין צריך: **בלם ליה אומצא.** אתך לו מתיבתא בשר: **בלם.** במ"ס שמושה כמו (תהלים לב) **עדיו** לבלוש שהמגב והרסן מחתכין עדיו [ט](לבלוש) של סוס ולי נלמה בלם ליה אומצא לשון הטמנה בגחלים כמו (בכורות דף מ:) פיו בלוש גבי מומין של בכור שפיו קטור שאין יכול לפותחו אלא מעט ורגליו מבולמות: **אי הוו דרב המנונא הוו.** מדם מכס וזריז כדמפרש וחזיל לה הויגא ספינא לך בלא נטילה: **מאי.** מוכמתיה: **הוו דזהיר ולא נגע.** אלמא אין צריך נטילת ידים ובלבד שלא יגע: **לא.** הכי קא"ל אי לאו דרב המנונא אתא לן ויודע אני בך שנטלת ידיך. זריז עדיף מזהיר זהיר שיודע להזהר בשעת מעשה שלא יעבור על המצוה זריז הרואה את הנולד וממתין עצמו שלא יבא לידי כך והיינו לתמרינן בע"ז (דף כ:) זהירות מביאה לידי זריזות: **השמש מברך על כל כום וכום.** לפי שאין קבע לשתיית השמש שאינו יודע מה יתנו לו עוד הלכך לחם דעתיה מן השתיה: **ואינו מברך על כל פרוסה ופרוסה.** דבטוח הוא שלא יתנעו ממנו לחם: **אי הוכא חדם חשוב.** בסעודה בטוח השמש שיתן לו לחם כל הצורך: **דטריח.** לשמש את המסובין ושוכח שלא נטל ונוגע בשולחן שיאכל. ואע"פ שנוגע בכל הסעודה לא מיכפת לן שלא הלריכו נטילה לנוגעין אלא לאוכלין: **לא יתן אדם פרוסה לשמש.** בלחד מן התורמים קתמר (ג) שלא יכעוס בעה"ב כשהוא שותה מונקו לו יין ומזיק לו ובלאו הכי עסק נמי מתוך שחם שלא יכלה להחם לתורמים הוא מביאו לפניו שלא יכעוס בעה"ב כשהוא שותה מונקו לו יין ומזיק לו ובלאו הכי עסק נמי מתוך שחם שלא יכלה להחם לתורמים הוא מביאו לפניו שלא יכעוס בעה"ב

טיפת

א [מיי׳ פ״ח מהלכות מאכלות אסורות הלכה ט טוש״ע י״ד סימן קכג סעיף ל]:

מה ב מיי׳ פ״ו מהלכות ברכות הלכה יט סמג עשין כז טוש״ע י״ח סי׳ קסט סעיף ל [וברכ׳ אלפס ברכות פ״ח דף מו.]:

מו ג ד ה מיי׳ שם פ״ז הלכה ז ועיין בכ״מ טוש״ע שם סעיף ג:

מז ו טוש״ע שם ס״ג:

מח ז מיי׳ פ״ג מהל׳ שביתת עשור הלכה ב:

מט ח מיי׳ פ״ו מהלכות ברכות הלכה יח וע״ש סמג עשין כז טוש״ע י״ח סי׳ קכג סעי׳ ב [וברכ׳ אלפס שם]:

נ ט מיי׳ פ״ט מהלכות מאכלות אסורות הלכה ו סמג לאוין קמג טוש״ע י״ד סי׳ לג סעיף ג:

נא י מיי׳ שם הלכה כג סמג שם טוש״ע י״ד סי׳ פח סעיף ב:

נב כ מיי׳ שם הלכה יז סמג שם טוש״ע י״ד סי׳ לג סעיף ג:

נג ל מ מיי׳ שם הלכה כג סמג שם טוש״ע י״ד סי׳ פח סעיף ג וע״ש בהג״ה:

נד נ מיי׳ פ״ז מהל׳ י״ט הלכה כג סמג לאוין עה טוש״ע י״ח סי׳ תקלד סעיף ג:

רבינו גרשום

במס׳ סוכה: א״ל דעתי קצרה כלומר אני נטלתי ידיי אלא מה שאני אוכל במפה דעתאי אנינא ואין אני יכול ליגע באוכל: דקא אכלי בבלאי חמתות כלומר כדרכי ידיהו בחמת ישן ואכלי בלא נ״י: תרי גברי רברבי כרבנן ליטעו בדרב ושמואל כלו׳ דסבורין אתן דרב אכיל בלא נטילת ידים במפה הא קאמר ליה דעתי קצרה ונטל ידיו: ולא התירו מפה לאוכלי טהרות כלומר לאוכלי חולין שנעשו על טהרת הקדש: אוכל מחמת מאכיל צריך נ״י כלומר אם האוכל צריך נ״י: בלם ליה אומצא. כלומר תיקן לו אומצא: מאי לאו משום דזהיר ומשי ידיה מעיקרא. ג) כלומר והא קא חזינן הכא דאוכל מחמת מאכיל צריך נט״י: הא דאיכא אדם חשוב כו׳ כלומר אם השמש אדם חשוב דיתנו לו פת כל צורכו אינו צריך לברך על כל פרוסה ופרוסה אבל אם אין אדם חשוב דלא יתנו לו כל צורכו אלא פרוסה אחת כי חזדרין ונותנין לו פרוסה אחרת דומה כנמלך ושוב צריך לברך: שאני שמש דטריח כלו׳ וחיישינן שמא יגע: מברך על כוס וכוס כלומר דעל כוס וכוס דמי כנמלך דעבדי אינשי דלא שתו אלא חד כסא ובאידך כסא דמי כנמלך. שמא יארע דבר קלקלה בסעודה כלומר שמא כשיטול הבעל הבית הכוס בידו יקפיד על אותה פרוסה שיתנו לשמש וישפוך מחמת כעס הכוס מידו ויקלקל הסעודה. מדיחה אשה ידה כו׳. כלומר לא רצה ליטול ידו אחת וגזרו עליו שיטול שתי ידיו כשיאכיל בנו: התם משום שיבתא כלומר משום רוח רעה שלא נטל ידיו שחרית משום יוה״כ שאסור להושיט אצבעו במים

הגהות הב״ח

(א) גמ׳ ואמר רב פפא כשנלמ׳ וכו׳ יודע בו שנטל: (ב) רש״י ד״ה לא יתן וכו׳ קאמר כדי שלא יכעוס וכו׳ וחזינקו וכו׳ שמא ישפכנו מדאגת כעס בעל הבית הסמ״ד: (ג) ד״ה תפיסה וכו׳ שאוכל:

הגהות מהר״ב רנשבורג

א] גמ׳ דאמר לי קא ספית לבראי ולא משית ואמאי וכו׳ כלומר לי:

מוסף רש״י

מדיחה את ידה. לפי שרוח רעה שורה על הלחם העלקח בידים שלא נטלו שחרית ושם הסד שיבתא (יומא עז:). **שלא רצה להאכיל בידו אחת.** לפיכך ידו אחת לא היה טוב להאכיל פת לבנו קטן כיוצא בהכפורים (שם). **צונן בצונן הוא.** ולפיכך אכיל לחמו כי הדדי ליכא למיחש לחומייהו, דלרך ביצול אבדה מותר (לעיל קד:). **שאין מכירין זה את זה.** לפי שאין אדם נוטל ידיו למקנח מדמבריח ומיכל (שבת יג.). **מי שאין לו אלא חלוק אחד.** לפי שאין לפי מכסה מפני הכימה, ולפיכך כיסה לפני המועד, מותר לכבסו במועד (תענית כט:).

רבינו גרשום (המשך)

ואסור ליגע בפת מי שלא נטל ידיו בשחרית שחרית אבל אדם שנוטל ידיו שחרית אינו צריך ליטול ידיו בשביל שמאכיל אחר: נהי דקליפה לא בעי הדחה מי לא בעי כלומר אם יהו נוגעים זה בזה נהי דלא בעי קליפה דצונן וצונן הוא אבל הדחה מי לא בעי מקום מגען: לא אסרו אלא בתפיסה אחת כלומר בהדי הדדי: בתפיסה אחת סלקא דעתך כלומר ג)בלא תפיסה על שלחן אחד מי שרי. אלא כעין תפיסה אחת שמכירין זה את זה. יאמרו כל הסריקין אסורין דאמרינן במס׳ פסחים מפני מה אמרו כל הסריקין אסור מפני שהאשה שוהה עליהן ומחמצתן ואיבעי׳ להו מהו שיקבענה בדפוס שעושה סריקין בבת אחת כשהיו עושין בבית ביתוס. יאמרו כל הסריקים אסורים וסריקי ביתהום כו׳ הכא נמי יאמרו כל האחים אסורין לאכול על שלחן אחד אחר אחד אחר מפני שמא יבוא הדבר לידי תקלה לפי שכל אדם אין יודעין שמקפידין זה על זה ויהיו מקילין במקום אחר:

ג) נרשה דל״ל לא יתן אדם פרוסה וכו׳ יע״ש יודע בו שנטל ידיו כלומר והא קא חזינן כו׳. ד) נרשה דל״ל בתפיסה אחת אפי׳ שלא על שולחן אחד אסור.

ד) **כל הסריקין אסורין.** לעניין מלוה דפסקא תנא [פסחים נ:] אין עושין סריקין המצויירין בפסקא מפני שהפסא שוהה עליהן ומחמצתן ונחמוש אחד ובייתוס שמו היה לו לפוס אחד מצויר והיה מושיב לתוכו את הסריקין והוא מצויר מיד אמר להם לפסר יעשנה בדפוס ויקבענה מיד ואמרו לו מ"ש יאמרו כל הסריקין אסורין וסריקי בייתוס מותרין. והכא נמי יאמרו כל האחין אסורין וזלו מותרין[ה]: **חיזורו מוכיח עליו.** המיזור תמיד הוא קבוע בחלוקו וכשהוא פושט חלוקו ולובש אחר אינו מיזור המיזור מזה וקובעו בזה וזה שאין לו אחר מכבסו עם חיזורו והרואה כשהוא מכבסו וחיזורו עמו יודע שאין לו חלוק אחר ולכך התירו לו מכמיס:

מתני' טיפת חלב שנפלה על החתיכה. בתוך הקדירה על אחת מן החתיכות ולא הגיע את הקדירה ולא נחלק טעם הטיפה אלא לאותה חתיכה בלבד: **אם יש בה נותן טעם לאוסר חתיכה.** כלומר שאין באותה חתיכה לבדה שאיס לבטל הטיפה מיד ונאסרת החתיכה. וכשאר חתיכות הקדירה לא בטיל לימא מר זוטרא בריה דרב מרי לרבינא מכדי רב כמאן אמר לשמעתיה כרבי יהודה דאמר מין במינו לא בטיל לימא פליגא אדרבא[ג] דאמר רבא קסבר רבי יהודה כל שהוא מין ומינו ודבר אחר סלק את מינו כמי שאינו ושאינו מינו רבה עליו ומבטלו אמר ליה אי דנפל ברוטב רכה הכי נמי הכא במאי עסקינן דנפל ברוטב עבה ומאי קסבר אי קסבר אפשר לסוחטו מותר חתיכה אמאי נעשית נבלה אלא קסבר אפשר לסוחטו אסור דאיתמר רב ורבי חנינא ורבי יוחנן דאמרי אפשר לסוחטו אסור שמואל ורבי שמעון בר רבי וריש לקיש דאמרי אפשר לסוחטו מותר וסבר רב אפשר לסוחטו אסור והאיתמר כזית בשר שנפל לתוך יורה של חלב אמר רב[ד] בשר אסור וחלב מותר ואי סלקא דעתך אפשר לסוחטו אסור

טיפת חלב שנפלה על חתיכת בשר אם יש בנותן טעם באותה חתיכה. נאסרת כשהמתיכה כולה חוץ לרוטב מיירי כדתניא בפ' גיד הנשה (לעיל דף נו:)[ו] ולכך מטעירינן בחותה מתיכה ולא בשאר חתיכות משום דחלב מפעפע על כל החתיכה ואין מפעפע מחתיכה לחבירתה אלא ע"י ניעור וכשהי כדתניא בגמ' לעיל לא ניעור כלל אמאי כל החתיכות אסורות מיבלע בלע מפלט לא פליט:

מבשר בחלב מ"ט לא גמרינן כו'. ות"ת דהכא מסמע דנפקא ליה לגמרי טעם כעיקר מבשר בחלב ואילו בפ' אלו עוברין (פסחים דף מד:) ובפ' ג' מיינין (מיר דף נ:) פליגי ר' עקיבא ורבנן למר נפקא ליה טעם כעיקר ממסרת ולמר מגיעולי עובדי כוכבים ותדע דלמיירי דהתיר קונם מסמע דילע להתיר בריתא וי"ל דאפי' הכי אין מדקדקין אלא מדברי תורה:

דחדוש הוא. פי' בקונטרס דשמיהם מן היתר זה לבדו וזה לבדו וכשנתערבו נאסרין וטעם זה לא קאמר בגלו עוברין (פסחים דף מד:) ובפ' ג' מיינים (מיר דף נ:) דהא כלאים נמי הכי הוו ומקיק להיינו מדומו דלמי תרו ליה כולה יומא בחלבא שרי מ"ג שנבלע החלב בבשר מ"מ אסור אלא נותן לפי אסור גלול והבשר אוסר:

אמר רבא דרך בשול אסרה תורה. דימוי בעלמא הוא דמכא ליכא למילף מבל טעם בעיקר הוי לחוריית כדפי' (בקונטרס) פ' גיד הנשה (לעיל דף נח: ד"ה רבא):

דאמר רבא קסבר רבי יהודה כו'. פי' בקונטרס לאמר רבא בפ' גיד הנשה (שם דף ק:) ואין לנון זה שם אבל בפ' הקומץ רבה (מנחות דף כג. ושם ד"ה אמר) מיתיב גבי רבי יהודה אומר מנחת כהנים כמנחת כהן משיח כו' ומדרבא לאמר הכי בפ' גיד הנשה (לעיל דף ק:) לגיבא דרב לא נצי לאקשויי הכא לרב אדרב לדבי לשמעי אצי התם כשקדם ושלטו אבל בהחיה להקומץ רבה (מנחות דף כב.) ליכא טעמא אחריתא לרבי יהודה אלא כמו שמפרש רבא ולהכי פריך שפיר מינה ות"ת אמאי לא פריך מדרבי יהודה גופיה לקאמר רב הכא אדרבא דמפרש טעמא דרבי יהודה וי"ל דלא שמיע ליה ברייתא כי היכי דלא שמיע ליה לרב דאי ידע ליה רב לא הוה ליה למימר אלא הלכה כרבי יהודה ומו לא ועוד י"ל דברייתא דרבי יהודה מסמע שפיר דאין ברוטב שאיס לבטל החתיכה מדאמור רבנן עד שיתן טעם ברוטב ובחתיכות מסמע דליכא ברוטב לחודיה כדי לבטל: **אפשר** לסוחטו מותר. פי' דיעבד אי נסחט אסור ומתבטל מותרת (ג) עם החתיכה שבשר נאסרת אבל לכתחלה אין מבטלין אסור בקונטרס:

ה) [סנהדרין ד:], ג) לעיל דף ק., ו) מנחות כג. לעיל ק:, ד) שייך לעיל, ה) ע"ז כ: ו) [שמות כג, שם לד, דברים יד], ז) [במדבר ו], ח) [ברכות עליון ולבטלן רס"ג], ט) [ד"ה שם יט], י) ר"מ מ"ז,

(ה) רש"י ד"ה אמר כך וכו' בתוספ תמיכה אסור לאסור כל הקדירה קאמר דכיון: (ג) ד"ה ליתא וכו' כמי שאינו שאינו מועיל: (ד) תוס' ד"ה אפשר וכו' מותרת גם התמיכה:

איזורו מוכיח עליו. דמי שאין לו אלא חלוק אחד פושטו ומפעפע במקומיו ומוגרו בחיזורו ומועד לכל ומכבס החלוק ומודיע לכל שאין לו אלא חלוק אחד (מו"ק יד:). **כל שהוא** מין ומינו. כגון נבלה ושחוטה, ודבר אחר. כגון תבלין ובוטנ, מינו להיתר אינו מבטלו לאיסור, אלא מלקהו כמי שאינו בקדירה זו ונאבלו הנבלה והבוטנ ובטלה בשאר בוטנ ובקיפה (לעיל ק:).

ז) לאסור את כל הקדירה קאמר דכיון דנאסרה החתיכה עצמה:

התם איזורו מוכיח עליו כלומר הא קא חזינן דלית ליה המיינה ומדהמיינה מנחא בביתיה דלית ליה עילויה ש"מ דלית ליה חלוק אחר: טיפת חלב שנפלה על התיכה כו' כלומר הקדירה של בשר היתה אצל האור והיתה מבשלת ונפלה טיפת חלב על התיכה של בשר בקדירה: ש"מ טעמו ולא ממשו בעלמא. [דאורייתא] כגון ירך שנתבשל בה גיד הנשה ושאר איסורין כגון נבלה שבישלה עם בשר טהור דהוא בנותן טעם: מבשר בחלב מ"ט לא גמרינן דחידוש הוא. כלומר מאי חדושו דאי זה בפ"ע וזה בפ"ע מותר ואם נתבשל בשר בחלב אסור: דרך בישול אסרה תורה. כלומר ומהו דרך בישול דכל דבר שמתבשל בקדירה דרכו ליתן טעם ואהי נמי לא אסרה תורה אלא דרך בישול: אמר רב כיון שנתן טעם באותה התיכה כו'. כלומר לא צריך ליתן טעם בכל הקדירה כולה. אלא כיון שנותן טעם בהתיכה אחת כו': כל מין ומינו ודבר אחר כו' כלומר מין ומינו זהו התיכה שנפל עליה החלב ושאר התיכות ודבר אחר זהו הרוטב. כלומר דכיון דחלב אינו נותן טעם אלא בהתיכה אחת ולא ברוטב הרוטב רבה עליו ומבטלו: הכא במאי עסקינן ברוטב עבה כלומר דמי עבה כלומר דמי כבשר

ו) **מבשר בחלב מ"ט לא גמרינן.** לעיל דף נו:) ולכך מטעירינן בחותה מתיכה ולא בשאר מתיכות משום דחלב מפעפע על כל החתיכה ואין מפעפע מחתיכה לחבירתה אלא ע"י ניעור וכשהי כדתניא בגמ' לעיל לא ניעור כלל אמאי כל החתיכות אסורות מיבלע בלע מפלט לא פליט:

אמאי מותר חלב נבלה הוא. מכאן היה מדקדק רבינו שמואל דלמ"ד מין במינו לא בטיל תרי ששים בתרוטב לבטל טעם מתיקת נבלה ושמים בתמיכת היתר לבטל רוטב היוצא מן הנבלה וקשה לר"י לדבריו דמשני גדי מסרה תורה ולא חלב והלח בעלמא מתיקה של היתר נעשית נבלה ושמים כנגד כולה דמדאוריי"תא לא לריך ס' אלא כנגד האיסור הנבלע בה פ"ב מע"ג דגדי מסרה תורה ולא חלב מ"מ מדרבנן החלב עצמו נאסר כשאר איסורין דמדין אינו אלא מאסר איסורין ויאסור כל חלב שבגופה אלא ולפי כיון שהחלב הנפלט מן הבשר לא נעשה נבלה אלא מטעם בשר המעורב בו אין לו דין חלב טמא אלא מתבטל בחלב שבגופה כמו שמתבטל טעם בשר האסור ולא חשיב מין במינו וכבי נמי רוטב הנפלט מן הנבלה אין לו דין מיס האסורין שלא להתבטל במיס אחרים אלא יש לו דין בשר נבלה שמתבטל שפיר במיס שבקדרה והא דקאמר חלב נבלה הוא וקאי הכי במסקנא היינו דוקא בשאר בחלב שכל אחד לבדו היתר וכשמתבטל יחד עשה הכמוב הכל כנבלה והוא בחלב היוצא מן הטרפה ולכך לוקה על אחי זית חלב הנבלע מאלי זית שמונית בשר אחד מיס הנפלטים מן הנבלה אין נאסרין אלא מחמת טעם הנבלה המעורב בהן ואין מבטרפין ללקות עליהן משום נבלה ומכאן יש להוכיח דמבלין הבלועים מחלב או מדם ונפלו לקדרה מתבטלין בששים ומע"ג דנותנין טעם אפי' בחלף מותר לאיגו חמור מן האיסור הנבלע בהן:

נדי אסרה תורה ולא חלב. והא דנקט בזית בשר בתוך יורה גדולה משום דשם נפל לתוך חלב מועט היה נחשב הכל כנדי משום שמונית הבשר המעורב בחלב ואין מתבטל:

שנפל לתוך יורה רותחת דמבלע בלע מפלט לא פלט. תימה דדבר הנראה לעיניס הוא דפליט דבשמונתין ירק בקדרה רותחת משתנה מראית המיס מן הירק וכן בשר שומן ניממ לתוכה ונראה השמונית על הרוטב ופי' רבינו שמואל דהא דקאמר מפלט לא פליט היינו עד שיהא שבע מבלוע לאחר שנשבע מוזר ופולט וכן פירש הרב רבינו שמעיה סוף סוף כי ניים הדר פליט היינו כי ניים מבליעתו ומשני שקדם ופלקו קודם שגמר בליעתו ואותן כלים וקערות האסורות כשמגעילים אותם בתוך יורה גדולה ומניחין אותן מבפנים כשהמים רותחין היה מלריך רבינו שמואל להניחם שעה גדולה עד כדי שיהא להם שהות לגמור בליעה ולחזור ולפלוט אמ"כ ודבר תימה הוא דמי נקי לידע שיעור זה ואומר ר"ת דהא דקאמר הכא מבלע בלע מפלט לא פליט היינו לא פליט מה שבלע עכשיו אבל מה שהיה בלוע מקודם פליט ואין להתיר מטעם זה להגעיל כלי שהוא בן יומו כשאין במיס ששים לבטל האיסור ולהניחן בפנים כשהן רותחין משום דמיס מבלע בלעי האיסור שבכלי ולא פלטי דבמיס שהן נלוליס לא שייך לומר בליעה דלא בלעי אלא שמתערב בהן האיסור וגם אין סברא לומר דכי היכי דאמר מבלע בלע מפלט לא פליט מה שבלע הכי נמי מפלט פליט מבלע לא בלע מה שפלט ועוד דא"כ יהא אסור להגעיל שני כלים זה אחר זה דבהגעלת הראשון נאסרו המיס והשני יבלע מן המיס האסורין דודאי פליטת עלמו לא יבלע אבל פליטת כלי אחר יבלע וגם כלי הראשון היו מכניס כולו בבת אחת במיס רותחים ול"ב מה שנהנה תחלה פולט ולא השני שמכניס אח"כ בולע מה שפלט לדין הראשון לכך נראה לדין להגעיל כלי בן יומו כשאין במיס ס' נגד כל כלי שבהן ואפילו אם נאמר דבעינן ס' נגד הנבלע אפילו הכי לא בעינן ס' נגד כל הכלי אלא נגד הנבלע בכלי שהרי הכלי בלוע מן הבשר ואין הבשר נבלע כולו בבת אחת אלא מעט מעט ואין כל מעט ומעט מרובה על הכלי ואפילו הכי לא בעינן ס' נגד הנבלע בכלי אלא נגד הנבלע בבשר שנבלע בכלי בשעת בישול ולא נגד כל הבשר שבקדרה

ופרכינן **מכלל דר' יהודה סבר כי ניער כו'**. נמי לפירי דמדקתמר רוחה מהי דתני ר' יהודה בפלטה ניער בתחלה אבל פירי רוחה את מה שהוא חוסר לף בפניעור מכלל דאיכא לף בפניעור לסר מדלא קתני אמר רבי לא אמר ר' יהודה פלטה בפלטה ניער: **הא לא פלטה**. מתיכה רפשוטה יותר מן המחרוזה ובטיפה הזמת אין פיעור לפסור את כולן: **אמר לא ניער בתחלה יפה**. ובפלטה ואת"כ פלטה כפניעור בסוף ובהא גזירה לא סבר לה רבי כוותיה אבל בהאפסר לסוחטו לסור ובמין במינו לא בטיל סבר לה כוותיה: **אמר מר ודברי חכמים**. המתירין את הכל נרחין לרבי כפניעור אבל בפלטה ניעור לא נרחה לו מכלל דהס מתירין לף בפלטה ניעור: **ומאי ניעור**. דקאמר רבי: **לילימא ניעור בסוף ולא בתחלה**. לתע"ג דקבלה את הטעם קאמר רבי דרוחה הוא את דברי המתירין הואיל וניעור בסוף וחזר ונפטו בקסבר אפסר לסוחטו מותר המחמת נרחין דברי ר' יהודה בהא: **ניעור מתחלה ועד סוף**. רוחה את דברי המתירין בזו דכיון דפסטו מתחלה הטעם בכולה קדרה ואין בה כדי לפסור את כולה מותר ולא רוחה דברי ר' יהודה החושש שמא לא ניעור יפה יפה: **מכלל דרבנן סברי כו'**. מדקאמר רוחה אני את דבריהס בפניעור בתחלה ואין אני רוחה את דבריהס מה שהתירו בפלטה ניעור מתחלה והן מתירין אותו (ג) בניעור שבסוף ומשום הא היה מכלל דקסברי אפסר לסוחטו מותר: **וממאי דבפאפסר לסוחטו פיינו**. והאי עד שתתן דקאמרי רבנן לטיפה קלי ושרי לף החתיכה דילמא חתיכה קמייתא ודאי לסירא ומטיפה דמילתיה דרבי יהודה דאסר את הפאר לפילו הן אלף מפני שהן בפיעור רבנן ומארי לעולם אין החתיכה זו חוסרת את הפאר עד שיהא בחתיכה כדי לתת טעם בכולן דמין במינו אמרי בטיל ורבי הכי קאמר רוחה אני את דברי רבי יהודה לאסור לף בפאר החתיכות בפלטה ניעור בתחלה וקבלה טעם האיסור ועשתה איסור פלטה בחתיכות ואין במינו לא בטיל ואין אני רוחה דבריו בפניעור בתחלה להא לא עשתה איסור ופלטה בחתיכות דמתירין בפניעור בתחלה בלבד ולא עשתה איסור בפלטה בחתיכות אחרות ואין במינו לא בטיל ולפיכך אסרו חכמים בפניעור בתחלה ועד סוף דלא בלע ולפיכך צריך שיתן טעם החלב שנפל על החתיכה אחת בכל החתיכות ואם לא נתן טעם בכל החתיכות לא אמרינן חתיכה עצמה נעשית נבילה דלא הוה להן פנאי לבלוע איסורא אלא אי אמרת אפשר לסוחטו דברי הכל אסור כלומר דרבנן סבירא להו כר' יהודה דאפשר לסוחטו דאסור שמייהו לענין אפשר לסוחטו כיון דרבנן כר' יהודה סבירא להו לענין אפשר לסוחטו דאסור [ג]ודלא מיירי במין ומינו אלא באפשר לסוחטו נימא נראין דברי ר' יהודה בשלא ניעור מתחלה אלא לבסוף ולא נראין דברי ר' יהודה בשניעור מתחלה ועד סוף דלא בלעה החתיכה ולא נעשית כחתיכה של נבילה וה"ה לרבנן דלא פליגי באפשר לסוחטו אלא ודאי באפשר לסוחטו פליגי לפיכך אמר נראין דברי ר' יהודה בהא ודברי חכמים בהא:

נראין דברי ר' יהודה ואין נראין **מבעיא** ליה. מיבעי ליבעי דכ"ע מין במינו לא בטיל וס"ק נרחין דברי ר' יהודה לתכמים בפלטה ניעור בתחלה אלא בסוף שתכמים לא נתלקו עליו אלא בפניעור מתחלה ועד סוף דכי האי גוונא מצי לעולי בפרק קמא (דף יב.) גבי מבדו לו גדייו ומרנגוליו ובפרק המוכר את הספינה (ב"ב דף עט.) גבי בור ושובך ובכמה דוכתין ויש לומר דלא קאמר אלא היכא דלא אפשר ליה למימר בעניין אחר [ה]: **הלב** קורעו ומוציא את דמו לא קרעו עליו. פירש בקונטרס בפסי כריתות (דף כב.) מוקי לה בלב עוף דאין בדמו כזית אבל בבהמה חייב כרת אם לא קרעו לאחר שחיטה ומי אפשר לומר כן דבהדיא אמרינן בהקומץ רבה (מנחות דף כא.) דאם שחטו אינו עובר עליו אם אכלו והא דמוקי לה בפ' אם שחיטה (כריתות דף כב.) בלב עוף משום דבבל עניין קתני מתניתין דאינו עובר עליו אין מי אין מבושל ומה שפירש בקונטרס דבאם הלב אינו נאסר אם שחטו חלק הוא ואינו בולע ואינו נאסר אם לא קרעו אמר

אמר מיני

מיני

מכלל דר' יהודה סבר כי ניער מתחלה ועד סוף וכסה מתחלה ועד סוף אסור אמאי הא לא בלע כלל אימא לא ניער יפה יפה ולא כסה יפה יפה אמר מר ודברי חכמים כשניער וכסה מאי ניער ומאי כסה אילימא ניער בסוף ולא ניער בתחלה וכסה בסוף ולא כסה בתחלה האמרת נראין דברי ר' יהודה בהא אלא ניער מתחלה ועד סוף וכסה מתחלה ועד סוף מכלל דרבנן סברי ניער בסוף ולא ניער בתחלה כסה בסוף ולא כסה בתחלה מותר אלמא קסברי אפשר לסוחטו מותר א"ל רב אחא מדיפתי לרבינא ממאי דבאפשר לסוחטו פליגי דלמא אפשר לסוחטו דברי הכל אסור והכא במין במינו קא מיפלגי ורבי יהודה לטעמיה [ו]דאמר מין במינו לא בטיל ורבנן לטעמייהו דאמרי מין במינו בטיל האי מאי אי אמרת בשלמא דרבנן במין במינו הכא כרבי יהודה סבירא להו ובאפשר לסוחטו פליגי היינו דקאמר רבי נראין דברי רבי יהודה בהא ודברי חכמים בהא אלא אי אמרת אפשר לסוחטו דברי הכל אסור והכא במין במינו קמיפלגי האי נראין דברי ר' יהודה ואין נראין מבעי ליה[ז] ותו לא מידי: **מתני'** [ג]א**הכחל קורעו ומוציא את חלבו לא קרעו אינו עובר עליו** [ז]ב**הלב קורעו ומוציא את דמו** [ג]**לא קרעו אינו עובר עליו: גמ'**

הא מני מתיכה היא דתנן בפרק בתרא (חולין דף קכב.) הכחל והלב מתיכה הן ואפילו הכי קתני לא קרעו אינו עובר עליו משמע דבעינן קרעו